

Szczegółowe kryteria oceny śródrocznej lub rocznej z wychowania fizycznego – klasa VII - VIII

1. Ocena celująca:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 5 kryteriów):

- jest zawsze przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy a w czasie zdalnej nauki bez opóźnień przesyła dokumentację swojej aktywności fizycznej
- nie ćwiczy na lekcjach tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, osobistych lub rodzinnych
- charakteryzuje się wysokim poziomem kultury osobistej
- używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły
- bardzo chętnie współpracuje z nauczycielami wf. na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fiz.
- systematycznie bierze udział w zajęciach sportowo – rekreacyjnych, a w czasie zdalnej nauki indywidualnie dba o własny rozwój fizyczny i potrafi to udokumentować.
- reprezentuje szkołę na zawodach sportowych (z dobrym wynikiem przynajmniej na szczeblu powiatu), także tych organizowanych przez inny podmiot niż SZS, np. OZPN, PZPN, PZLA...

uprawia dyscypliny lub konkurencje sportowe w innych klubach lub sekcjach sportowych, podejmuje dowolne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym;

b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 5 kryteriów):

- w trakcie każdego półrocza aktywnie ćwiczy w co najmniej 95-100% zajęć
- w sposób ponad bardzo dobry wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji
- wzorowo pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny
- pokazuje i demonstruje większość umiejętności ruchowych a w czasie zdalnej nauki odwzorowuje i przyswaja przesłane zadania ruchowe.
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące bardzo poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym
- potrafi pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć
- umie samodzielnie przygotować miejsce ćwiczeń
- w sposób bezwzględny stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wf. szczególnie podczas zdalnego nauczania
- poczuwa się do współodpowiedzialności za stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły;

c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 5 kryteriów):

- zalicza wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania
- samodzielnie zabiega o poprawę lub uzupełnienie próby sprawnościowej, w której nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych
- uzyskuje bardzo znaczny postęp w kolejnych próbach sprawnościowych

- dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego
- oblicza wskaźnik BMI
- podejmuje indywidualny program treningowy w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej

d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 5 kryteriów):

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych bez jakichkolwiek błędów technicznych lub taktycznych
- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych
- wykonanie zadania ruchowego może być zawsze przykładem i wzorem do naśladowania dla innych ćwiczących
- potrafi wykonać ćwiczenie o znacznym stopniu trudności
- wykonuje zadania ruchowe nie tylko efektownie, ale i efektywnie, np. trafia do bramki, kosza
- stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie zawodów i rozgrywek sportowych
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia w sposób znaczący wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach różnych szczebli

e) wiadomości (spełnia co najmniej 3 kryteria)

- zalicza odpowiedzi ustne (lub testy) na ocenę bardzo dobrą lub celującą
- stosuje wszystkie przepisy i zasady sportów indywidualnych lub zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wf.
- posiada rozległą wiedzę nt. rozwoju fizycznego i motorycznego
- wykazuje się dużym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą.

2. Ocena bardzo dobra:

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 4 kryteria):

- jest zawsze przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale sporadycznie nie bierze udziału w lekcjach (nie ćwiczy na lekcjach tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, osobistych lub rodzinnych) a w czasie zdalnej nauki bez opóźnień przesyła dokumentację swojej aktywności fizycznej
- charakteryzuje się wysokim poziomem kultury osobistej
- używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły
- chętnie współpracuje z nauczycielami wf. na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fiz.
- reprezentuje szkołę w zawodach sportowych organizowanych na poziomie gminnym, w spotkaniach towarzyskich
- reprezentuje szkołę w zawodach organizowanych przez inne podmioty niż SZS na poziomie gminnym

- niekiedy podejmuje indywidualne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym , a w czasie zdalnej nauki indywidualnie dba o własny rozwój fizyczny i potrafi to udokumentować.

b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 4 kryteria):

- w trakcie każdego półrocza aktywnie ćwiczy w co najmniej 95-100% zajęć
- w sposób bardzo dobry wykonuje większość ćwiczenia w czasie lekcji
- bardzo dobrze pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny
- pokazuje i demonstrowuje większość umiejętności ruchowych a w czasie zdalnej nauki odwzorowuje i przyswaja przesłane zadania ruchowe.
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym
- potrafi pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć
- umie z pomocą współćwiczącego przygotować miejsce ćwiczeń
- stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wf, szczególnie podczas zdalnego nauczania
- poczuwa się do współodpowiedzialności za stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły;

c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 4 kryteria):

- zalicza prawie wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania
- poprawia lub uzupełnienia próby sprawnościowe, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych
- uzyskuje znaczny postęp w kolejnych próbach sprawnościowych
- dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego
- oblicza wskaźnik BMI
- czasami podejmuje indywidualny program treningowy w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej

d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 4 kryteria):

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z niewielkimi błędami technicznymi lub taktycznymi
- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych
- potrafi wykonać ćwiczenie o dużym stopniu trudności
- wykonuje zadania ruchowe efektywnie, ale nie zawsze efektywnie, np. sporadycznie trafia do bramki, kosza
- stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie gry właściwej w trakcie zajęć
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach różnych szczebli

e) wiadomości (spełnia co najmniej 2 kryteria)

- zalicza odpowiedzi ustne (lub testy) na ocenę bardzo dobrą lub dobrą

- stosuje wszystkie przepisy i zasady sportów indywidualnych lub zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wf.
- posiada bardzo dobrą wiedzę nt. rozwoju fizycznego i motorycznego
- wykazuje się dużym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą.

3. Ocena dobra:

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 3 kryteria):

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale sporadycznie nie bierze udziału w lekcjach (jest usprawiedliwiony) a w czasie zdalnej nauki z opóźnieniem przesyła dokumentację swojej aktywności fizycznej
- nie ćwiczy na lekcjach tylko z ważnych powodów zdrowotnych, osobistych lub rodzinnych
- charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej
- używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły
- sporadycznie współpracuje z nauczycielami wf. na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fiz.
- bierze udział w klasowych i szkolnych zawodach sportowych
- niekiedy podejmuje indywidualne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym

b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 3 kryteria):

- w trakcie każdego półrocza jest nieprzygotowany do maksymalnie 2 zajęć
- w sposób dobry wykonuje większość ćwiczenia w czasie lekcji a w czasie zdalnej nauki odwzorowuje i przyswaja większość przesłanych zadań ruchowych.
- dobrze pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny
- pokazuje i demonstruje niektóre umiejętności ruchowe
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące w miarę poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym
- potrafi pod względem psychomotorycznym – z pomocą nauczyciela przygotować się do wybranego fragmentu zajęć
- umie z pomocą nauczyciela lub współćwiczącego przygotować miejsce ćwiczeń
- stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wf , szczególnie podczas zdalnego nauczania
- dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły;

c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 3 kryteria):

- zalicza większość testów i prób sprawnościowych ujętych w programie nauczania
- wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dobrą

- poprawia lub uzupełnienia próby sprawnościowe, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych za namową nauczyciela
- uzyskuje niewielki postęp w kolejnych próbach sprawnościowych
- dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego
- oblicza wskaźnik BMI
- raczej nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej

d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 3 kryteria):

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z niewielkimi błędami technicznymi lub taktycznymi
- wykonuje ćwiczenia nie zawsze zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych
- potrafi wykonać ćwiczenie o przeciętnym stopniu trudności
- wykonuje zadania ruchowe efektywnie, ale mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, kosza
- stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie gry właściwej w trakcie zajęć
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach różnych szczebli

e) wiadomości (spełnia co najmniej 1 kryterium)

- zalicza odpowiedzi ustne (lub testy) na ocenę dobrą
- stosuje przepisy i zasady sportów indywidualnych lub zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wf.
- posiada dobrą wiedzę nt. rozwoju fizycznego i motorycznego
- wykazuje się dobrym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą.

4. Ocena dostateczna:

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 2 kryteria):

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale często mu się zdarza nie brać udziału w lekcjach z różnych powodów a w czasie zdalnej nauki przesyła dokumentację swojej aktywności fizycznej z opóźnieniem lub niekompletną.
- nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, osobistych lub rodzinnych
- charakteryzuje się przeciętnym poziomem kultury osobistej
- używa niewłaściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły
- nie współpracuje z nauczycielami wf. na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fiz.
- nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych
- nie podejmuje indywidualne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym

b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 2 kryteria):

- w trakcie każdego półrocza jest nieprzygotowany do więcej niż 2 zajęć
- w sposób dostateczny wykonuje większość ćwiczenia w czasie lekcji a w czasie zdalnej nauki odwzorowuje i przyswaja większość przesłanych zadań ruchowych.
- nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny
- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych
- nie potrafi prowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnych pod względem merytorycznym i metodycznym
- nie potrafi pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć
- umie z pomocą nauczyciela lub współwiczającego przygotować miejsce ćwiczeń
- często nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć wf
- dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły, ale aktywność ta wymaga interwencji nauczyciela

c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 2 kryteria):

- zalicza tylko niektóre testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania
- wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dostateczną
- nie poprawia lub nie uzupełnienia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych za namową nauczyciela
- nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego
- nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych
- nie oblicza wskaźnik BMI
- nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej

d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 2 kryteria):

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z dużymi błędami technicznymi lub taktycznymi
- wykonuje ćwiczenia prawie zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych
- potrafi wykonać ćwiczenie o niskim stopniu trudności
- wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, kosza
- nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej w trakcie zajęć
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach różnych szczebli

e) wiadomości (spełnia co najmniej 1 kryterium)

- zalicza odpowiedzi ustne (lub testy) na ocenę dostateczną
- stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych lub zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wf.
- posiada dostateczną wiedzę nt. rozwoju fizycznego i motorycznego

- wykazuje się przeciętnym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i środowisku lokalnym.

5. Ocena dopuszczająca:

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych (spełnia co najmniej 1 kryterium):

- bardzo często jest nieprzygotowany do zajęć wychowania fizycznego, zapomina stroju a w czasie zdalnej nauki przesyła dokumentację swojej aktywności fizycznej z opóźnieniem, niesystematycznie, nierzetelnie lub ma braki w tym zakresie.
- często nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, osobistych lub rodzinnych
- charakteryzuje się niskim poziomem kultury osobistej
- bardzo często używa niewłaściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły
- nie współpracuje z nauczycielami wf. na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fiz.
- nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych
- nigdy nie podejmuje indywidualne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym

b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć (spełnia co najmniej 1 kryterium):

- w trakcie każdego półrocza jest nieprzygotowany do więcej niż 3 zajęć
- w sposób nieudolny wykonuje większość ćwiczenia w czasie lekcji
- nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny
- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych
- nie potrafi prowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnych pod względem merytorycznym i metodycznym
- nie potrafi pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć
- umie z pomocą nauczyciela lub współćwiczącego przygotować miejsce ćwiczeń
- bardzo często nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć wf.
- nie dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły

c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego (spełnia co najmniej 1 kryterium):

- zalicza tylko pojedyncze testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania
- wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dostateczną
- nie poprawia lub nie uzupełnienia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych za namową nauczyciela
- nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego
- nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych
- nie oblicza wskaźnik BMI

- nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej

d) aktywności fizycznej (spełnia co najmniej 1 kryterium):

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z rażącymi błędami technicznymi lub taktycznymi
- wykonuje ćwiczenia zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych
- potrafi wykonać ćwiczenie o bardzo niskim stopniu trudności
- wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, kosza
- nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry szkolnej lub właściwej w trakcie zajęć
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach różnych szczebli

e) wiadomości (spełnia co najmniej 1 kryterium)

- zalicza odpowiedzi ustne (lub testy) na ocenę dopuszczającą
- stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych lub zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wf
- posiada niewielką wiedzę nt. rozwoju fizycznego i motorycznego
- wykazuje się niskim zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i środowisku lokalnym.

6. Ocena niedostateczna:

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który w zakresie:

a) postawy i kompetencji społecznych:

- prawie zawsze jest nieprzygotowany do zajęć wychowania fizycznego, zapomina stroju
- bardzo często nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, osobistych lub rodzinnych a w czasie zdalnej nauki nie przesyła dokumentacji swojej aktywności fizycznej lub przesyła ją sporadycznie, ma duże braki w tym zakresie.
- charakteryzuje się bardzo niskim poziomem kultury osobistej
- zachowuje się wulgarnie w stosunku do nauczyciela oraz innych pracowników szkoły
- nie współpracuje z nauczycielami wf. na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fiz.
- nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych
- nigdy nie podejmuje indywidualne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym

b) systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć:

- w trakcie każdego półrocza jest nieprzygotowany do więcej niż 30% zajęć
- w sposób bardzo nieudolny wykonuje większość ćwiczenia w czasie lekcji
- nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny

- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych
- nie potrafi prowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnych pod względem merytorycznym i metodycznym
- nie potrafi pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć
- nigdy nie przygotowuje miejsca ćwiczeń
- nigdy nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć wf., a zachowanie ucznia na lekcji zawsze zagraża zdrowiu, a nawet życiu współwiczających
- nie dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły, a nawet często je niszczy i dewastuje

c) sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego:

- nie zalicza większości testów i prób sprawnościowych ujętych w programie nauczania
- nie poprawia lub nie uzupełnienia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych za namową nauczyciela
- nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych
- nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej

d) aktywności fizycznej:

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z bardzo rażącymi błędami technicznymi lub taktycznymi
- wykonuje ćwiczenia zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych
- nie potrafi wykonać ćwiczeń nawet o bardzo niskim stopniu trudności
- wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, kosza
- nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry szkolnej lub właściwej w trakcie zajęć
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach różnych szczebli

e) wiadomości:

- zalicza odpowiedzi ustne (lub testy) na ocenę niedostateczną
- stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych lub zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wf
- posiada niedostateczną wiedzę nt. rozwoju fizycznego i motorycznego
- wykazuje się niedostatecznym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i środowisku lokalnym.